

O priručniku

- * Ovaj priručnik sadrži kratak pregled funkcionalnosti, specifikaciju i mjere opreza za upotrebu kalkulatora F-502G.
- * Da biste saznali više o **možnostima kalkulatora F-502G**, pogledajte niz primjera izračuna, način rada i domenu glavnih funkcija.

SADRŽAJ

I. NAČIN UPOTREBE	str. 12
1) Provjera prije izračuna	str. 12
2) Tipke.....	str. 12
3) Redoslijed računskih operacija	str. 16
4) Statistički izračuni.....	str. 17
5) Pogreške	str. 18
II. ZAMJENA BATERIJE.....	str. 19
III. SAVJETI I MJERE OPREZA	str. 19
IV. SPECIFIKACIJE	str. 20

I. NAČIN UPOTREBE

1) Provjera prije izračuna

Prije pokretanja izračuna potrebno je provjeriti:

- (A) Način izračuna pomoću oznaka DEG (stupanj), BIN (binarno), STAT (statistika) i CPLX (kompleksni brojevi).
- (B) Način rada zaslona poput načina rada s pomičnim zarezom.

Napomena! Ako naiđete na nerješivi problem, pritisnite tipku **ON/C** + **0** da biste vratili izvorne postavke kalkulatora.

2) Tipke

Tipke za uključivanje, isključivanje te tipke za brisanje

■ Pri prvom korištenju:

1. Maknite izolacijski listić s baterije. Baterija će se uključiti pa ćete moći uključiti i kalkulator.
2. Pritisnite **ON/C** + **0** da biste vratili izvorne postavke kalkulatora.

ON/C **Tipka za uključivanje/brisanje:** uključuje kalkulator. Kada se kalkulator uključi, svi se registri, osim memorijskih registara, brišu.

Funkcija automatskog isključivanja

Kada se kalkulator ne koristi približno **7 minuta**, automatski će se isključiti.

OFF **Tipka za isključivanje:** isključivanje kalkulatora.

CE **Tipka za brisanje unosa:** briše se upravo uneseni sadržaj.

ON/C + **0** **Tipka za brisanje svega:**

ako se obje ove tipke istovremeno pritisnu, brišu se svi unosi. memorija se briše, a način izračuna se vraća na Decimalan izračun (način rada s pomičnim zarezom).

Unos brojeva i tipke za odabir načina rada

0 ~ **9** **Numeričke tipke:** unos brojeva.

. **Tipka za decimalnu točku:** unos decimalne točke.

EXP **Tipka eksponenta:** koristi se za unos eksponenata.

(-) **Tipka za promjenu predznaka:** služi promjeni predznaka (+ ili -) prikazane mantise ili eksponenata.

▶ **Tipka za brisanje unatrag:** briše posljednju unesenu znamenku i pomiče sve preostale znamenke jedno mjesto udesno.

2ndF
□ **Tipka druge funkcije:** služi izvođenju funkcija navedenih iznad tipki.

Tipke za promjenu načina prikaza

ENG način rada za inženjerske eksponente.

*ENG način rada za obrnute znanstvene eksponente.

F↔S promjena načina rada između načina rada s pomičnim zarezom i rada za znanstvene eksponente.

Tipka za odabir decimalne točke

FIX **□** Određuje broj decimalnih mjesta u mantisi rezultata decimalnih izračuna. Pritiskom na tipke **0** ~ **9** nakon tipki **2ndF** **FIX** **□** određuje broj decimalnih mjesta.

Napomena!

Da biste vratili broj decimalnih mjesta, pritisnite **2ndF** **FIX** **□**, a zatim **□**.

Tipka načina rada sa stupnjevima/radianima/gradijentima

DRG Promjena jedinica kuta.

2ndF **DRG▶** **Način konverzije jedinice kuta:**

Konverzija vrijednosti kuta u različite jedinice.
(DEG → RAD → GRAD)

- Odnos jedinica: $200^{\text{GRAD}} = 180^{\circ} = \pi^{\text{RAD}}$

Osnovne tipke za izračunavanje

+ **-** **×** **÷** **=** **Aritmetičke tipke:**

koriste se za osnovne aritmetičke operacije.

% **Tipka postotka:** koristi se izračun postotka, marže i popusta.

(**)** **Tipke za otvaranje/zatvaranje zagrada**

- Istovremeno je moguće koristiti do 15 uzastopno otvorenih zagrada.

- **(** i **)** uvijek se koriste zajedno.

Ako tijekom računске operacije pritisnete samo jednu od ovih tipki, nećete dobiti željeni rezultat.

Tipke za izračun razlomaka

$\frac{a}{b/c}$ **Tipka razlomka:** Pomoću ove tipke unesite i miješane i nepravne razlomke.

$\frac{d}{c}$: d (brojnik) $\rightarrow$ **$\frac{a}{b/c}$** $\rightarrow$ c (nazivnik).

$a\frac{b}{c}$: a (cijeli broj) $\rightarrow$ **$\frac{a}{b/c}$** $\rightarrow$ b (brojnik) $\rightarrow$ **$\frac{a}{b/c}$** $\rightarrow$ c (nazivnik)

■ Razlomak $\frac{2}{3}$ je prikazan u obliku »2┘3«, a $1\frac{2}{5}$ u obliku »1┘2┘5«.

Napomena!

- Rezultat izračuna razlomaka automatski će se prikazati u decimalnom obliku ako je ukupan broj znamenki razlomka (cijeli broj + brojnik + nazivnik + razlomačka crta) veći od 10.

- **$\frac{a}{b/c}$** može pretvoriti rezultate izračuna razlomaka u decimalni prikaz i obrnuto.

$\frac{2ndF}{d/c}$ **Tipka za konverziju miješanih/nepravih**

razlomaka: miješane razlomke pretvara u nepravne razlomke i obratno. Promjena se događa pri svakom pritisku na tipku.

Generator slučajnih brojeva

$\frac{RND}$ **Tipka za slučajan broj:** generira slučajan broj između 0,000 i 0,999.

Napomena! Generirana će vrijednost svaki put biti različita.

Memorijske tipke

Podaci ostaju u samostalnoj memoriji čak i kad se kalkulator isključi.

- M+** **Tipka memorije plus:** dodavanje brojeva u samostalnu memoriju.
- MR** **Tipka za pozivanje memorije:** dohvaćanje sadržaja samostalne memorije.
- X↔M** **Zamjena sadržaja memorije s prikazanom vrijednosti:**
zamjena sadržaja samostalne memorije s prikazanim brojem.

Tipke binarnih/oktalnih/heksadecimalnih brojeva

^{2ndF} + [▶]DEC / [▶]BIN / [▶]OCT / [▶]HEX :

Odabir sustava brojeva između decimalnog, binarnog, oktalnog ili heksadecimalnog.

Tipke za unos binarnog broja: **0** ~ **1**

2 ~ **9** su zanemarene u binarnom načinu.

Tipke za unos oktalnog broja: **0** ~ **7**

8 i tipka **9** zanemarene su u oktalnom načinu.

Tipke za unos heksadecimalnog broja (0~9): **0** ~ **9**

Tipke za unos heksadecimalnog broja (10~15): **A** ~ **F**

Izračun dvojnog komplementa

U izračunima koja obavlja računalo, komplementom se izražava negativna vrijednost bez upotrebe znakova + i -. Oduzimanje se izvodi dodavanjem komplementa.

Izračun kompleksnog broja

^{2ndF} [▶]CPLX : Da biste pokrenuli način izračuna kompleksnih brojeva.

- a** **Tipka za realni dio broja:** spremanje realnog dijela kompleksnog broja.
- b** **Tipka za imaginarni dio broja:** spremanje imaginarnog dijela kompleksnog broja.

4) Statistički izračuni

Osnovni postupak

- Prije nego što prijedete u statistički način rada, pritisnite ON/C da biste izbrisali memoriju statističkog izračuna.
- Pritisnite 2ndF , a zatim STAT . Pojavit će se oznaka »STAT«.
- Pritisnite Data i unesite prve podatke.
- * Zaslom će treperiti dok ne unesete broj.
- Nakon završetka unosa podataka pritisnite tipku za statistički izračun (npr. S , $\bar{x}$ ...).
- Pritisnite 2ndF , a zatim STAT da biste isključili statistički način izračuna.

Uređivanje statističkih podataka:

- U statističkom načinu rada pritisnite 2ndF , a zatim [EDIT] da biste prešli u način za uređivanje. Pojavit će se »ED«.
- Pritisnite Data . Pojavit će se broj prvog podatka, a zatim sadržaj. Svaki put kad pritisnete Data , pojavit će se sljedeći unos. Pogledajte mogućnostima kalkulatora str.29.
Da biste dodali podatke, potrebno je isključiti način za uređivanje.
- Pritisnite 2ndF , a zatim [EDIT] da biste isključili način za uređivanje.

Prikaz rezultata statističkih izračuna

Prikaz	Operacija	Jednadžba
Veličina podatkovnog uzorka	n $\square$	--
Srednja vrijednost od x	$\bar{x}$ $\square$	$x = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \bar{x}_i / n$
Standardna devijacija uzorka za vrijednost x	S $\square$	$s = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$
Standardna devijacija populacije za vrijednost x	2ndF [σ] $\square$ $\square$	$\sigma^n = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$
Varijanca uzorka	S $\square$ $\text{[x}^2\text{]}$	$v^{n-1} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$
Varijanca populacije	2ndF [σ] $\square$ $\text{[x}^2\text{]}$	$v^n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$
Suma od x	2ndF [Σx] $\square$ $\square$	Σx
Suma kvadrata	2ndF $\text{[Σx}^2\text{]}$ $\square$ $\square$	Σx^2

Napomena!

- Kada se pritisne tipka $\square^{2ndF}$ $\square^{(CD)}$, ako se NE spremaju podaci, pojavit će se »dEL Error«.
- Najveći dopušteni broj podataka je 73. Ako unesete 74. podatak, na zaslonu će se pojaviti »FULL 1«.

5) Pogreške

Do preopterećenja dolazi u sljedećim slučajevima. Daljnji izračuni neće biti mogući jer će se kalkulator elektronički zaključati.

- Ako je rezultat izračuna izvan sljedećeg raspona:
 $x = 0, 1 \times 10^{-99} \leq |x| \leq 9.999999999 \times 10^{99}$
x: rezultat izračuna
- Ako je sadržaj memorije izvan sljedećeg raspona:
 $x = 0, 1 \times 10^{-99} \leq |x| \leq 9.999999999 \times 10^{99}$
x: sadržaj memorije
(Podaci spremljeni prije pogreške preopterećenja zadržani su.)
- Ako su brojevi uneseni izvan sljedećeg raspona i pritisnuta je tipka osnovne funkcije (+, -, x, ÷):
 $x = 0, 1 \times 10^{-99} \leq |x| \leq 9.999999999 \times 10^{99}$
- Ako se izvede dijeljenje s 0 (÷ 0).
- Ako podaci premaše raspon bilo koje funkcije ili statističkog izračuna.
- Tijekom statističkog izračuna:
  - (1) ako se **S** izračunava samo s jednim ulaznim podatkom
  - (2) da bi se pronašli $\bar{x}$, σ i **S** kada je $n = 0$
  - (3) ako je $n < 0$ ili $n \geq 10^{10}$
- Ako prijelazna memorija premaši 5 razina.
- Ako se istovremeno koristi više od 15 otvorenih zagrada.

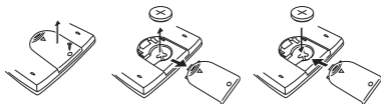
U slučaju preopterećenja na zaslonu se pojavljuje: (E 0.)
Pritisnite $\square^{ON/C}$ da biste ispravili pogrešku.

II. ZAMJENA BATERIJE

Ako su znakovi na zaslonu slabije vidljivi, zamijenite litijsku bateriju na sljedeći način:

1. Pritisnite **OFF** da biste isključili kalkulator.
2. Uklonite vijak pomoću kojeg je pričvršćen poklopac baterije.
3. Poklopac lagano gurnite, a zatim ga podignite.
4. Uklonite staru bateriju pomoću kemijske olovke ili nekog oštrog predmeta.
5. Stavite novu bateriju s pozitivnom »+« stranom okrenutom prema gore.
6. Vratite poklopac baterije, pričvrstite ga vijkom i pritisnite **ON/C** , **ON/C** + **0** da biste uključili kalkulator.

Zamjena baterije

UPOZORENJE: Ako se u kalkulator stavi nepropisna baterija, postoji opasnost od eksplozije. Iskorištenu bateriju odložite prema uputama.

- Elektromagnetske smetnje ili elektrostatski naboj mogu uzrokovati neispravan rad zaslona, a sadržaj memorije može se izgubiti ili promijeniti. Ako se to dogodi, pritisnite **ON/C** + **0** da biste ponovno pokrenuli kalkulator.

III. SAVJETI I MJERE OPREZA

- Ovaj kalkulator sadrži precizne komponente poput LSI čipova i zato ga nemojte izlagati velikim promjenama u temperaturi, vlazi, prljavštini ili prašini i izravnom sunčevom svjetlu.
- LCD zaslon je od stakla i ne bi smio biti izložen velikom pritisku.
- Za čišćenje uređaja nemojte koristiti vlažnu tkaninu ili agresivnu tekućinu kao što je razrjeđivač boje. Umjesto toga koristite mekanu, suhu krp.
- Ni u kojem slučaju nemojte rastavljati uređaj. Ukoliko mislite da kalkulator nije ispravan, odnesite ga ili pošaljite poštom zajedno s garancijom u ovlaštenu Canonov servis.

- Kalkulator ne smijete odlagati na nepravilan način, na primjer pokušati ga spaliti. Na taj način riskirate zadobivanje ozlijeđa. Savjetujemo vam da ovaj proizvod odložite u skladu sa zakonom.
- Bateriju zamijenite svake dvije godine i u slučaju da kalkulator ne koristite često.

Upozorenje o bateriji!

- Bateriju držite izvan dohvata djece. U slučaju gutanja odmah se obratite liječniku.
  - Neispravno rukovanje baterijom može uzrokovati curenje ili eksploziju baterije te štetu i može se ozlijediti.
  - Nemojte ponovno puniti bateriju niti je rastavljati jer to može dovesti do kratkog spoja.
  - Bateriju nemojte nikada izložiti visokoj temperaturi, izravnom izvoru topline ili je paliti.
  - Praznu bateriju ne ostavljajte u kalkulatoru jer prazna baterija može iscuriti te na taj način oštetiti kalkulator.
  - Ako kalkulator koristite sa slabom baterijom, rezultati računskih operacija mogu biti netočni, a podaci pohranjeni u memoriji neispravni ili izgubljeni. Čuvajte pisane kopije važnih podataka, a bateriju zamijenite čim prije.
- Kada niste sigurni kakve su trenutne postavke kalkulatora i način izračuna, vratite izvorne vrijednosti kalkulatora pritiskom na tipke **ON/C** + **0**.

IV. SPECIFIKACIJE

Napajanje	: jedna litijska baterija (CR2032 x 1)
Potrošnja	: DC 3,0 V / 0,9 mW.
Trajanje baterije	: približno dvije godine. (uz rad od jednog sata dnevno).

Automatsko isključivanje: pribl. **7 minuta**.

Radna temperatura : 0 ~ 40 °C

Veličina: 145 (D) × 83,5 (Š) × 20,3 (V) mm (s poklopcem)

Težina: 128 g (s poklopcem) / 86,5 g

* Priručnik i specifikacije podložni su promjenama bez prethodne obavijesti.

NAPOMENA: Kalkulatora dnu slučaju je izrađena od recikliranih materijal Canon proizvoda koji bi mogli dovesti do crna točka (e) ili neravne plastike boje.